

Natuurtoets Bestemmingsplannen
Hofstad III/Loerik V, Loerik VI en Beusichemseweg 34 b-c
Onderzoek naar beschermde natuurwaarden

projectnr. 256548
revisie 00
18 oktober 2012

Auteur:
MSc. L. Glasbergen

Opdrachtgever
Gemeente Houten
Ruimtelijk Beleid en Projectontwikkeling
Postbus 30
3990 DA Houten

datum vrijgave

18 oktober 2012

beschrijving revisie 00

goedkeuring

ir. M. Korthorst

vrijgave

ir. H.E. Oosterbaan

Inhoud	blz.
1	Inleiding2
1.1	Aanleiding2
1.2	Wettelijk kader2
1.3	Doel4
1.4	Werkwijze4
1.5	Leeswijzer5
2	Gebiedsbeschrijving6
2.1	Beschrijving projectgebieden6
2.1.1	Hofstad III/Loerik V6
2.1.2	Loerik VI8
2.1.3	Beusichemseweg 34 b-c 't Goy9
2.2	Bureau- en veldstudie soortbescherming10
2.2.1	Bureaustudie10
2.2.2	Veldbezoek11
2.3	Waargenomen en te verwachten beschermde soorten11
2.3.1	Hofstad III/Loerik V11
2.3.2	Loerik VI11
2.3.3	Beusichemseweg 34 b-c 't Goy11
2.3.4	Beschrijving per soortgroep12
2.4	Conclusies voorkomen beschermde natuurwaarden13
3	Toetsing effecten ruimtelijke ontwikkeling15
3.1	Beschrijving ruimtelijke ontwikkeling15
3.1.1	Hofstad III/Loerik V15
3.1.2	Loerik VI15
3.1.3	Beusichemseweg 34 b-c16
3.2	Effecten op beschermde soorten16
3.3	Mitigerende maatregelen18
4	Conclusies en aanbevelingen19
4.1	Conclusie19
4.1.1	Hofstad III/Loerik V19
4.1.2	Loerik VI19
4.1.3	Beusichemseweg 34 b-c19
4.2	Zorgplicht19
4.3	Voorbehoud20
	Geraadpleegde bronnen21

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2012 heeft Oranjewoud in opdracht van de Gemeente Houten op drie locaties binnen de gemeente Houten een natuurtoets uitgevoerd in verband met een actualiseringslag van de bestemmingsplannen en de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen.

Het betreft de locaties/bestemmingsplannen Hofstad III/Loerik V, Loerik VI en de Beusichemseweg 34 b-c. De gemeente Houten is voornemens de locaties opnieuw in te richten, de plannen hiervoor bevinden zich voor de drie locaties in verschillende stadia. De plangebieden zijn weergegeven in figuur 1 t/m 3.

Voor Hofstad III/Loerik V is de bestemming een geactualiseerde en uitgewerkte versie van de vigerende bestemming (wonen).

Voor Loerik VI is de bestemming een geactualiseerde versie van de vigerende bestemming (gemengde bestemming).

Voor de Beusichemseweg 34 b-c in 't Goy is de aanvraag van de omgevingsvergunning in verregaande voorbereiding voor het vestigen van een bedrijf op een agrarisch perceel. Voor dit terrein is in december 2008 een quickscan uitgevoerd door De Groene Ruimte. Dit onderzoek dient geactualiseerd te worden.

Binnen het juridisch-planologisch kader is het noodzakelijk om voorafgaand aan deze actualisatie van de bestemmingsplannen enkele onderzoeken uit te laten voeren, waaronder een natuurtoets om de gevolgen voor de flora en fauna op de betreffende locaties inzichtelijk te maken.

Vanuit de Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht om op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna.

Door, voorafgaand aan ruimtelijk ontwikkeling, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade niet te voorkomen is, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk.

Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingsbesluit van kracht. Met dit besluit is geregeld dat voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten) een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen en geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden. Als er beschermde en minder algemene soorten (tabel 2 & 3 soorten) voorkomen is het noodzakelijk om te bepalen of deze negatieve effecten ondervinden door de wijzigingen of de werkzaamheden in het plangebied. Bij schade of versterking van beschermde soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden bij Dienst Regelingen.

In het kader van deze wetgeving heeft Advies- en Ingenieursbureau Oranjewoud een natuurtoets verricht naar de voorkomende, dan wel te verwachten beschermde natuurwaarden binnen de plangebieden.

1.2 Wettelijk kader

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in **gebiedsbescherming** en **soortbescherming**.

Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming omvat Beschermde Natuurmonumenten aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, Speciale Beschermingszones (SBZ/Natura 2000) aangewezen in het kader van de Vogel- en/of Habitatrichtlijn en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De gebiedsbescherming

van Natura 2000 is sinds oktober 2005 volledig geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998. Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten een beschermd gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermd gebied.

Geen van de drie plangebieden ligt in de EHS of een Natura 2000-gebied derhalve hoeft de ontwikkeling niet aan de Natuurbeschermingswet 1998 of het 'nee-tenzij' regime van de EHS getoetst te worden. Loerik VI grenst wel aan de EHS, het spoortalud maakt onderdeel uit van de EHS, maar het EHS beschermingsregime kent i.t.t. tot de Natuurbeschermingswet 1998 geen externe werking.

Soortbescherming

De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze geldt overal in Nederland. In het kader van de Flora- en faunawet is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. Om bij het opstellen van plannen, dan wel bij de uitvoering van de werkzaamheden, rekening te kunnen houden met de aanwezige beschermde plant- en diersoorten is het noodzakelijk om te weten welke soorten in het gebied voorkomen. Indien als gevolg van werkzaamheden ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen beschermde soorten worden geschaad, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk. Deze moet worden aangevraagd bij het ministerie van EL&I. Het is daarbij van belang om te weten tot welke beschermingscategorie de aanwezige soorten behoren.

De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- **algemene soorten** (tabel 1-soorten); waarvoor geen ontheffingsplicht geldt wegens een complete vrijstelling
- **overige soorten** (tabel 2-soorten) waarvoor een vrijstelling geldt, indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De voorwaarden waaronder voor deze soorten een ontheffing kan worden verkregen zijn minder streng dan voor de strikt beschermde soorten.
- **strikt beschermde soorten** (tabel 3-soorten) waarvoor een ontheffingsplicht geldt voor werkzaamheden die leiden tot verstoring van deze soorten of vernietiging van het leefgebied

Vrijstellingsbesluit

Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingsbesluit van kracht. Met dit besluit is geregeld dat voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten) een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen en geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden. Als er beschermde en minder algemene soorten (tabel 2 & 3 soorten) voorkomen is het noodzakelijk om te bepalen of deze negatieve effecten ondervinden door de wijzigingen of de werkzaamheden in het plangebied. Bij schade of verstoring van beschermde soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden bij Dienst Regelingen.

Zorgplicht

Daarnaast geldt voor alle soorten, ook de niet beschermde soorten, een algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer redelijkerwijs maatregelen neemt, dan wel redelijkerwijs handelingen met negatieve effecten achterwege laat, om schade aan plant- en diersoorten zoveel mogelijk te beperken.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in van de Flora- en faunawet; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord zijn verboden.

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen

Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Speciale bescherming genieten die vogelsoorten die het gehele jaar of jaarlijks dezelfde nestlocatie gebruiken. Deze vaste verblijfplaatsen zijn **jaarrond beschermd**.

Slechts een beperkt aantal vogelsoorten (zie tabel 2.1) bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van

jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Overigens maken de meeste vogels elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

Tabel 2: Jaarrond beschermde vogelnesten (Ministerie van LNV, 2009)

Soortnaam	Categorie vaste nesten	Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het <i>gehele seizoen</i>
Steenuil	1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
Gierzwaluw, Huismus, Roek	2	Nesten van koloniebroeders die elke broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
Grote gele kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Slechtvalk,	3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elke broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Sperwer, Wespandief, Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Indien een ruimtelijke ontwikkeling negatieve effecten op deze soorten heeft is een ontheffing nodig. Voor vogels kan alleen een ontheffing worden verleend op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);
- Veiligheid van het luchtverkeer (c);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d).

1.3 Doel

Het doel van deze natuurtoets is het in beeld brengen van strijdigheden van de beoogde bestemmingsplanwijzigingen met de Flora- en faunawet. Er is voor de verschillende plangebieden getoetst of er beschermde natuurwaarden aanwezig zijn die negatieve effecten kunnen ondervinden door de beoogde bestemming.

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek worden vervolgstappen aangegeven (bijvoorbeeld het aanvraag van een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet of vervolgonderzoeken).

1.4 Werkwijze

Om eventuele strijdigheden van de plannen met de Flora- en faunawet in beeld te brengen dienen de volgende vragen per plangebied te worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Welke status hebben deze soorten?
2. Welke invloed hebben de geplande ingrepen in het betreffende gebied op de (strikt) beschermde soorten?
3. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen of verzacht?
4. Indien de duurzame staat van instandhouding van strikt beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
5. Voor welke beschermde soorten moet een ontheffing aangevraagd worden?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden zijn de volgende stappen doorlopen.

Stap 1. Bureaustudie

Op basis van literatuuronderzoek en verspreidingsatlassen is nagegaan of er wettelijk beschermde planten- of diersoorten in het plangebied voorkomen.

Stap 2. Veldbezoek

Na de bureaustudie is de huidige situatie ter plekke beoordeeld door een ecooloog. Hierbij is, op basis van de gegevens van de bureaustudie, beoordeeld voor welke soorten het plangebied daadwerkelijk een geschikt leefgebied vormt en daarmee welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen.

Stap 3. Effectenonderzoek

Op basis van de beschrijving van de voorgenomen ingreep en de verzamelde gegevens uit de bureaustudie is beoordeeld of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten binnen het plangebied. Maatregelen worden voorgesteld om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen dan wel te verzachten (mitigerende maatregelen).

Stap 4. Conclusies en advies met betrekking tot de ontheffingsaanvraag

Op basis van stap 1 - 3 zijn conclusies getrokken met betrekking tot effecten en eventuele overtredingen van verbodsbepalingen zoals genoemd in de Flora- en faunawet art. 75. Het rapport wordt afgerond met aanbevelingen voor vervolgstappen.

1.5 Leeswijzer

De kern van het rapport bestaat uit de conclusies en aanbevelingen van de toetsing. Deze zijn beschreven in hoofdstuk 4. De achtergrondinformatie van de toetsing is beschreven in de hoofdstukken 2 en 3. In hoofdstuk 2 is beschreven welke beschermde natuur op basis van de in de bureaustudie en het veldbezoek in en om de projectgebieden verwacht mogen worden. In hoofdstuk 3 zijn de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Vervolgens is aangegeven wat de effecten hiervan op de verwachte beschermde natuurwaarden zijn. Zo nodig zijn maatregelen voorgesteld om effecten te voorkomen, dan wel te beperken.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Beschrijving projectgebieden

2.1.1 Hofstad III/Loerik V

Het plangebied betreft Hofstad III (10 ha) en drie kleine locaties binnen plangebied Loerik V (fig. 1). De drie kleine locaties hebben een oppervlakte van respectievelijk 1.000, 2.000 en 5.000 m² en liggen in het zuidelijke deel van plan Loerik V, in woonwijk 'De Tuinen'. Hofstad III ligt direct ten zuiden van Loerik V. Het gebied wordt globaal begrensd door het Westrumspad, de Oosterlaakplas, de wijk 'De Mossen', het Overdamspad en de Kromme Sloot (watergang). Voor het onderzoek worden de vier locaties als één onderzoeksgebied beschouwd met een oppervlakte van circa 11 ha, hierbij wordt de westelijke grens bepaald door de 40 meter grens uit de gevels van de woningen van Castellum-Oost.

De zuidelijke punt van planlocatie Hofstad III bestaat uit (productie)grasland. Direct ten noorden van het grasland ligt een strook maïsland (intensief agrarisch gebruik). Aan de oostkant bevindt zich een agrarisch bedrijf met huis en erf dat intact blijft en waarvan de achterzijde grenst aan het grasland, met daartussen een bossage met struiken, bomen en kruiden. In het bestemmingsplan zal deze bossage verdwijnen. In het verlengde van het huis langs de oostgrens van het gebied loopt een wal; een verhoging in het grasland. Langs de westelijke grens van het plangebied loopt een watergang, de Kromme Sloot. De drie overige deelgebieden (Loerik V) bestaan uit braakliggend bouwterrein (westelijke deelgebiedje) en twee stukjes kort gemaaid gazon omgeven door woonhuizen.

Figuur 1: Luchtfoto Hofstad III/Loerik V en omgeving

Uit het rapport van het cultuurhistorisch onderzoek van Hofstad III (Cuijpers Advies; kenmerk 46004-04-ch-rap-hofstadIII-v2-2; d.d. 31 juli 2012) is de volgende informatie beschikbaar over het gebied: Volgens de provinciale cultuurhistorische waardenkaart is de Kromme Sloot een natuurlijke waterloop, een restsloot van de Kromme Rijn, die werd aangepast om het water uit de ontginningen te leiden in geval van wateroverlast. De plangrens van het bestemmingsplan Hofstad III ligt ten zuiden van de Kromme Sloot, zodat deze nog net binnen het plangebied valt. Beloop, profiel en eventuele begeleidende beplanting (kavelrandbeplanting) van deze waterloop hebben cultuurhistorische waarde,

die in het bestemmingsplan beschermd zou moeten worden. De sloot heeft een kenmerkend bochtig verloop en steile oevers. Ook zijn er diverse overgangen met betonnen duikers. Uit cultuurhistorisch oogpunt is het ongewenst om deze aan te passen of te veranderen. Het plangebied is grotendeels onbegroeid. Op twee plaatsen komt echter opgaande beplanting voor, restanten van vroegere kavelgrensbeplanting. Deze beplanting vormt een zichtbare en landschappelijk fraaie markering van de vroegere kavelgrenzen en heeft als zodanig cultuurhistorische waarde. Deze beplanting mag niet verwijderd worden zonder deugdelijke afweging van de cultuurhistorische belangen.

Van dit gebied is bekend dat bestrijdingsmiddelen in de bodem voor kunnen komen. Gezien het gebruik, de omvang van het gebied en de uitgevoerde sanering ter plaatse van gebied Castellum-Oost (geheel/homogeen ontgraven) gaan wij hierbij uit van een homogene toepassing van bestrijdingsmiddelen.

Links: Grasland en maïsveld gezien in noordelijke richting. Rechts: maïsveld met omringende begroeiing

Links: Woning en erf aan oostkant terrein. Rechts: bossage tussen woning en grasland gezien in oostelijke richting

Links: De Kromme Sloot langs de zuidwestkant van het terrein. Rechts: Meest westelijke deelgebied in gebruik als bouwterrein

Links: Centraal gelegen deelgebied in Loerik V. Rechts: Oostelijk gelegen deelgebied in Loerik V

2.1.2 *Loerik VI*

Het plangebied Loerik VI ligt tussen de Beusichemseweg/Hofspoor en het spoor van Houten Castellum naar Utrecht. Aan de noordzijde wordt het gebied begrensd door De Koppeling en het Hofspoor en aan de zuidzijde door de Albers Pistoriusweg. Het gebied heeft een oppervlakte van circa 3 ha en is grotendeels in gebruik als extensief grasland met schapen en paarden. Langs het grasland loopt een (oude) droogstaande greppel waarin boompjes staan. Op het oostelijk deel, langs de Beusichemseweg, staan twee woonhuizen en 3 bedrijfsgebouwen. De bedrijfsgebouwen zullen voor de nieuwe bestemming gesloopt worden, van de woningen is dit nog niet duidelijk. Tussen de bedrijfspanden vindt opslag van tractoren en machines plaats. Ten oosten van het spoor, aan de Albers Pistoriusweg, staat een woonhuis met bijgebouwen dat in tact zal blijven. Ten oosten van de Beusichemseweg bevindt zich een bouwterrein en ten zuidoosten een kerkgebouw. Het plangebied achter de kerk (grenzend aan de Beusichemseweg) is in gebruik als gras en parkeerterrein (verhard met klinkers). Rondom de woonhuizen en tussen de bedrijfsgebouwen zijn enkele struik- en boomgroepen aanwezig.

Figuur 2: Luchtfoto Loerik VI en omgeving

Links: Landbouwmechanisatiebedrijf langs de Beusichemseweg. Rechts: Opslag oude tractoren

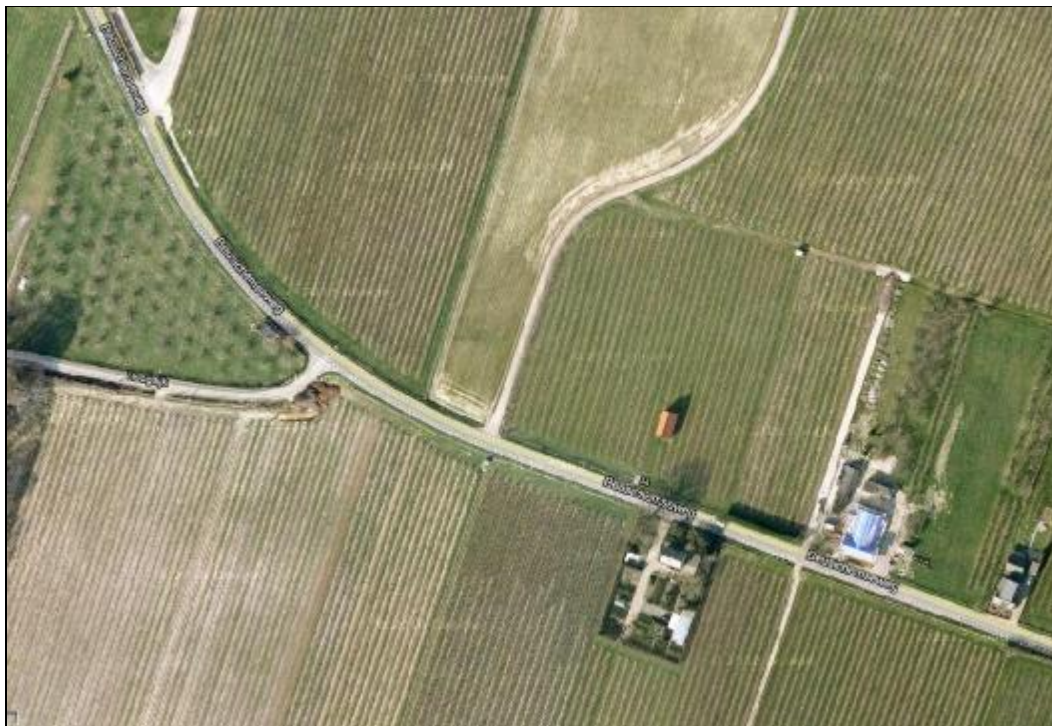
Links: Noordelijkste bedrijfsgebouw langs de Beusichemseweg. Rechts: Detail bedrijfsgebouw met beluchtingsspleten.

Links: Grasland langs het spoor, gezien vanaf Hofspoor. rechts: Greppel met boompjes, gezien vanaf Hofspoor

2.1.3 Beusichemseweg 34 b-c 't Goy

Het plangebied bevindt zich in het buitengebied ten zuidoosten van Houten. De locatie is gelegen buiten de Rondweg. Het voornemen bestaat om op het terrein een bedrijf te vestigen waarvoor het perceel circa 0,5 meter zal worden opgehoogd. Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 1 ha. De locatie was in gebruik als fruitboomgaard, maar de fruitbomen zijn inmiddels gerooid. Het terrein bestaat nu uit grasland met kruiden en uitlopers van de gerooide fruitbomen. Aan de westzijde wordt het begrensd door een zandpad en rondom zijn nog wel boomgaarden aanwezig. Op het terrein staat een klein stenen schuurtje.

Figuur 3: Luchtfoto Beusichemseweg 34 b-c en omgeving

Links: Perceel Beusichemseweg 34 b-c, met gerooide boomgaard. Rechts: Schuurtje op midden van terrein

2.2 Bureau- en veldstudie soortbescherming

2.2.1 Bureaustudie

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond de projectgebieden voorkomen zijn de landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en waarneming.nl. Het invoerportaal waarneming.nl is een website waarop door vrijwilligers natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevens-beherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Op basis van genoemde bronnen, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is middels terreinbezoeken nagegaan of deze soorten mogelijk ook in de plangebieden of de omgeving kunnen voorkomen. De projectgebieden omvatten een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in de projectgebieden.

2.2.2 *Veldbezoek*

Op 26 september 2012 zijn de drie deelgebieden bezocht. Gedurende het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de aanwezige biotopen en de daarbij behorende beschermde natuurwaarden.

2.3 **Waargenomen en te verwachten beschermde soorten**

Hieronder is per deellocatie een algemene biotoopbeschrijving opgenomen. Daarna zijn per soortgroep de te verwachten en waargenomen beschermde soorten beschreven. Deze gegevens zijn samengevat in een tabel waarin de beschermde soorten per deellocatie zijn opgenomen.

2.3.1 *Hofstad III/Loerik V*

De zuidelijke punt van planlocatie Hofstad III bestaat uit (productie)grasland (Engels raaigras) met algemeen voorkomende soorten als klaver, perzikkruid, kamille, akkerdistel, weegbree en zuring. Tijdens het veldbezoek zaten er zilvermeeuwen op het gras. Het huis aan de oostkant van het terrein wordt omringd door een bossage met struiken en enkele bomen, waaronder vlierbes. Ook stond hier grote kaardenbol (tabel 1-soort) en fluitenkruid. De bomen kunnen gebruikt worden als nestgelegenheid en foerageergebied voor veel voorkomende vogelsoorten. Op en om de woning komt mogelijk de huismus voor (Rode lijst-soort, jaarrond beschermd). Op het maïsland komen wegens het intensieve agrarisch gebruik geen zwaardere beschermde soorten flora of fauna voor. Het grasland is wel een geschikt leef- en/of foerageergebied voor algemeen beschermde soorten zoogdieren als de haas en mol (tabel 1-soorten). In de Kromme Sloot was tijdens het veldbezoek veel kroos aanwezig. Langs de oevers groeide riet en is het moerasvergeet-mij-nietje aangetroffen. De watergang is geschikt voor algemeen beschermde soorten amfibieën als de bruine kikker en gewone pad. Nabij het plangebied, aan de oever van de Oosterlaakplas, is in juni 2012 een poelkikker waargenomen (waarneming.nl). Dit is een strikt beschermde soort (tabel 3-soort, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn).

De drie overige deelgebieden (Loerik V) bestaan uit braakliggend bouwterrein (west) en twee stukjes kort gemaaid gras omgeven door woonhuizen. Het voorkomen van zwaardere beschermde soorten is hier uitgesloten.

2.3.2 *Loerik VI*

De planlocatie Loerik VI bestaat grotendeels uit grasland met algemeen voorkomende soorten. Het grasland wordt gedeeltelijk begraasd door pony's. Langs het grasland loopt een (oude) droogstaande greppel waarin, aan de zijde van Hofspoor, boompjes staan. In het grasland kunnen algemeen beschermde kleine zoogdieren als konijnen, hazen en mollen voorkomen (tabel 1-soorten). Het voorkomen van zwaardere beschermde soorten op het grasland en in de greppel is uitgesloten.

Op het bebouwde deel van de planlocatie staan drie woningen en drie bedrijfspanden/loodsen. Tussen de bedrijfspanden bevindt zich een opslagterrein voor tractoren (op gras) en tussen de huizen zijn enkele struik- en boomgroepen aanwezig, waarin ten minste een eksternest aangetroffen is. In de bossages komen mogelijk meer nesten voor van algemeen voorkomende vogelsoorten. In de muren van de gebouwen zijn beluchtingsspleetjes aangetroffen, waardoor ze mogelijk als verblijfplaats dienen voor vleurmuizen als de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis (tabel 3-soorten, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn). Ook is, wegens de geschikte bebouwing, het voorkomen van de huismus (Rode lijst-soort, jaarrond beschermd) en de boerenzwaluw (niet jaarrond beschermd) niet uit te sluiten. Overige zwaardere beschermde soorten worden op de planlocatie niet verwacht.

2.3.3 *Beusichemseweg 34 b-c 't Goy*

De boomgaard aan de Beusichemseweg 34 b-c is reeds gerooid. Het gebied bestaat nu uit grasland met algemeen voorkomende soorten planten (klaver e.d.) en uitgelopen scheuten van de gerooid fruitbomen. De schuur is enkelwandig en tochtig en vormt daarom een ongeschikt verblijf voor vleurmuizen. De omliggende boomgaarden kunnen dienen als foerageergebied voor algemeen voorkomende of algemeen beschermde vogels en zoogdieren. Er zijn op de locatie geen zwaardere beschermde soorten te verwachten.

2.3.4 *Beschrijving per soortgroep*

Vogels

Alle locaties zijn geschikt voor algemeen voorkomende vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek is een eksternest waargenomen bij Loerik VI. De locaties bieden geen nestgelegenheid voor roofvogels of uilen. Het voorkomen van nesten van boerenzwaluwen kan niet uitgesloten worden. Vaste jaarrond beschermde nesten uit tabel 2 zijn, behoudens mogelijk een aantal huismussen rondom de bebouwing, niet binnen het plangebied te verwachten door het afwezig zijn van geschikte nestbomen voor roofvogels of andere geschikte biotopen.

Zoogdieren

Alle projectgebieden zijn geschikt voor een aantal, weinig kritische, zoogdieren. Het betreft met name algemeen voorkomende zoogdieren zoals veldmuizen, mollen en hazen. Alle soorten zijn algemeen beschermde soorten (tabel 1-soorten).

Mogelijk komen vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger) voor in diverse opstallen op plangebied Loerik VI. Vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn).

Reptielen

Alle plangebieden zijn ongeschikt voor reptielen. Op basis van de verspreidingskaarten van RAVON kan uitgesloten worden dat er reptielen binnen het plangebied aanwezig zijn.

Amfibieën

Volgens waarneming.nl is de poelkikker (tabel 3-soort, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn) aanwezig net buiten het plangebied van Hofstad III/Loerik V, in de Oosterlaakse plas. Alle gebieden zijn geschikt als landbiotoop voor algemeen beschermde (tabel-1) soorten als bruine kikker en gewone pad.

Vissen

Alle plangebieden zijn ongeschikt voor vissen aangezien er geen poelen, plassen of watergangen op de plangebieden aanwezig zijn.

Flora

Aangezien de plangebieden bestaan uit landbouwgrond, (productie)grasland en bebouwing is het voorkomen van beschermde flora, behoudens de grote kaardenbol (tabel 1-soort) in Hofstad III, niet waarschijnlijk. Het voorkomen van strikt beschermde soorten binnen de plangebieden is uitgesloten.

Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

De plangebieden zijn ongeschikt terrein voor beschermde soorten uit deze soortgroepen. De locaties kennen geen kenmerkende en bijzondere biotopen en vegetaties (zoals heide, hoogvenen, bloemrijke graslanden of vennen) waarvan de beschermde vlinders en/of libellen veelal afhankelijk zijn voor hun voorkomen. Gezien de aard van de gebieden en de daar aanwezige biotopen, worden overige beschermde soorten binnen de projectgebieden uitgesloten.

In onderstaande tabel is een indicatieve lijst opgenomen van te verwachten beschermde soorten op het plangebied.

Tabel 2-1. Indicatieve lijst van overige (Tabel 2) en strikt (Tabel 3) beschermde soorten van de Flora- en faunawet in het plangebied op basis van het bureaustudie en het terreinbezoek.

Soort	Beschermingsstatus		Deelgebied		
	Flora- en faunawet/rode lijst	Habitatrichtlijn Bijlage II/IV;	Hofstad III/Loerik V	Loerik VI	Beusichemseweg 34 b-c
Zoogdieren					
Gewone dwergvleermuis	X 3	Bijlage IV, HR	-	X	-
Laatvlieger	X 3	Bijlage IV, HR	-	X	-
Amfibieën					
Poelkikker	X 3	Bijlage IV, HR	X	-	-
Vogels					
Huismus	rode lijstsoort	-	X	X	-

Verklaring afkortingen in kolommen:

X = soort is beschermd krachtens de Flora- en faunawet beschermingsregime AMvB art.75

2 = soort tabel 2

3 = soort tabel 3

HR = Habitatrichtlijn

KW = Kwetsbaar

2.4 Conclusies voorkomen beschermde natuurwaarden

Uit de resultaten van de bureaustudie en de terreinbezoeken blijkt dat in het plangebied beschermde soorten voor kunnen komen. Het gaat hier om voornamelijk om soorten die algemeen voorkomen en zijn opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Het voorkomen van enkele strikt beschermde soorten (tabel 3-soorten) kan niet uitgesloten worden. Het betreft de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de poelkikker. Ook komt mogelijk de huismus voor (Rode lijst-soort, jaarrond beschermd).

Algemene soorten

Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingbesluit bij artikel 75 Flora- en faunawet van kracht. Voor de algemene soorten van tabel 1, zoals: veldmuis, , egel, vos, hermelijn, , konijn, haas, mol, bastaardkikker, gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker of gewone kaardebol geldt sindsdien een vrijstelling voor artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, mits de zorgplicht in acht wordt genomen.

Strikt beschermde soorten

Voor strikt beschermde soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en Bijlage 1 AMvB art.75 Flora- en faunawet - zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en poelkikker geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geen vrijstelling, ook niet op basis van een gedragscode. Voor deze soort is een ontheffing nodig indien verbods-bepalingen worden overtreden. Voor bovengenoemde soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt dat voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing kan worden verleend indien deze wordt aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
- Dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e).

Indien de werkzaamheden negatieve effecten hebben op de bovengenoemde soorten uit Tabel 3 is een ontheffing nodig. De ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan vier criteria (zware toets):

1. In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
2. Is er een wettelijk belang?
3. Is er andere bevredigende oplossing/alternatief?
4. Komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding?

De criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle vier moet voldaan zijn). Voor het verontrusten en verlies van leefgebied van strikt beschermde soorten kan een aanvullend compensatieplan noodzakelijk zijn, waarin in detail mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgewerkt.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3 van de Flora- en faunawet; alle vogels zijn in Nederland beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord zijn verboden.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Dit geldt ook voor de boerenzwaluw die mogelijk voorkomt binnen plangebied Loerik VI. Dit geldt niet voor de **huismus** die is opgenomen in categorie 2 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Het onderbrengen van deze soort op deze lijst geeft aan dat vaste rust- en verblijfplaats van deze vogelsoort jaarrond is beschermd. De huismus komt mogelijk voor op en rondom de bebouwing van plangebieden Hofstad III/Loerik V en Loerik VI. De functionaliteit van de rust- en verblijfplaats moet in de plannen gewaarborgd blijven door het nemen van mitigerende maatregelen.

3 Toetsing effecten ruimtelijke ontwikkeling

3.1 Beschrijving ruimtelijke ontwikkeling

3.1.1 Hofstad III/Loerik V

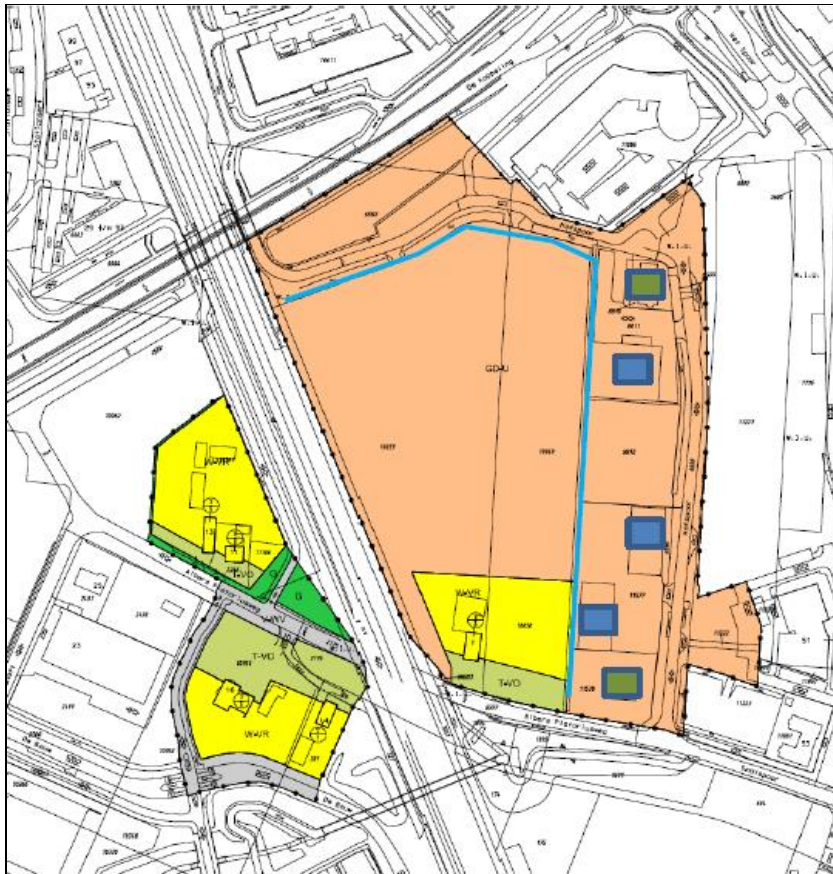
In figuur 4 wordt het plangebied Hofstad III/Loerik V weergegeven. De gebieden met de rode contouren zijn voor onderhavige rapportage onderzocht. Het huidige gras- en maisland zullen worden bebouwd met woningen. Tussen de woningen zullen groenstroken aanwezig zijn. De woning met opstallen aan de oostzijde van het terrein blijft in tact. De bossage tussen het erf en het grasland zal wel verdwijnen. De wal die aan de zuidkant van de woning aanwezig is zal aan de noordkant van de woning worden uitgebreid. Er zal daar een wandelgebied met bomen ontstaan. De Kromme Sloot, die langs de zuidwestkant loopt, zal blijven bestaan en behoort niet tot het plangebied.

Figuur 4: Plangebied Hofstad III/Loerik V (nr. 11). De onderzochte gebieden zijn aangegeven met de rode contouren.

3.1.2 Loerik VI

In figuur 5 is de planlocatie Loerik VI weergegeven. Het oranje gebied is voor onderhavige rapportage onderzocht. De drie loodsen/opstallen (blauw) worden gesloopt, het landbouwmechanisatiebedrijf met tractorenopslag zal verdwijnen. De twee woningen langs de Beusichemseweg (groen met blauwe rand) worden mogelijk gesloopt. Het plangebied krijgt een, deels nog onbekende, gemengde bestemming maar zal in ieder geval dichter bebouwd worden dan nu het geval is. Er zal waarschijnlijk een mengeling van woningen, bedrijven (weinig hinderlijk, milieucategorie 1 en 2), sport- en cultuur- en horecavoorzieningen ontstaan. Het grasland zal verdwijnen. De woning met omliggende opstallen en erf aan de Albers Pistoriusweg aan de oostkant van het spoor (geel en groen) zal in tact blijven.

Figuur 5: Plangebied Loerik VI.

3.1.3 *Beusichemseweg 34 b-c*

Wegens de lopende aanvraag van de omgevingsvergunning om een bedrijf te vestigen op het perceel van de Beusichemseweg 34 b-c, gaan we er voor onderhavig onderzoek van uit dat het perceel bebouwd zal worden. Het bestaande schuurtje en grasland zullen verdwijnen.

3.2 **Effecten op beschermde soorten**

Uit de bureaustudie en het terreinbezoek blijkt dat in de plangebieden enkele algemeen beschermde soorten verwacht worden en mogelijk een aantal strikt beschermde soorten. Per soortgroep zijn de mogelijke effecten van de voorgenomen ingrepen in beeld gebracht. Zo nodig zijn mitigerende maatregelen voorgesteld.

Vogels

Bepaalde delen van de plangebieden zijn van belang voor vogels als broedbiotoop en foerageergebied. Met name in de begroeide randzone van percelen zijn in het voorjaar broedende vogels te verwachten. Verstoring van broedende vogels leidt voor de meeste soorten tot negatieve effecten, zoals het in de steek laten van eieren of jongen.

Door gebruik te maken van mitigerende maatregelen dient voorkomen te worden dat broedende vogels negatieve effecten ondervinden gedurende de bouwfase. Er dient voorkomen te worden dat op het moment van de werkzaamheden broedende vogels op de graslanden en in het maïsveld aanwezig zijn. Door buiten het broedseizoen te starten met grondverzet kan verstoring van broedende vogels worden uitgesloten. Indien men voornemens is tijdens het broedseizoen te werken of te starten met de werkzaamheden dient voorafgaand aan het broedseizoen het plangebied ongeschikt gemaakt te worden voor broedvogels.

Na afronding van het werk zullen delen van de plangebieden geschikt broedterrein blijven voor diverse algemene vogelsoorten. De aanwezige soorten zijn wijdverspreide soorten in Nederland waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar is.

Binnen plangebied Loerik VI wordt bestaande bebouwing gesloopt en is er aandacht nodig voor de eventuele aanwezigheid van jaarrond beschermde nestlocaties van de huismus. Als gevolg van de beoogde ontwikkeling kunnen nestlocaties direct aangetast worden door het slopen van de bebouwing of het verwijderen van de nestboom waarin de soort verblijft. Het nest kan door bouwactiviteiten verstoord worden. In alle gevallen betreft het een overtreding van artikel 11 van de Flora en faunawet; *het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen (artikel 11).*

Om inzicht te krijgen in de eventuele effecten op jaarrond beschermde nestlocaties is exact inzicht nodig in de aanwezigheid van de soorten, de nestlocaties én de beoogde ingreep op en nabij deze jaarrond beschermde locatie. Indien jaarrond beschermde nestlocaties verloren gaan zijn mitigerende maatregelen om de functionele nestlocatie te behouden. Indien dit niet mogelijk is compensatie noodzakelijk.

Ook op het erf van de woning in plangebied Hofstad III kan de huismus voorkomen. Omdat deze woning en het omliggende terrein niet gesloopt zal worden zijn de eventueel aanwezige jaarrond beschermde nestlocaties niet in het geding. De gunstige staat van instandhouding van de aanwezige vogels komt niet in het geding door de voorgenomen ontwikkelingen.

Zoogdieren

In de plangebieden komen naar verwachting verschillende algemeen beschermde zoogdieren voor. De ingreep zal geen direct negatief effect hebben op in het plangebied voorkomende, meer algemene soorten zoals hazen of konijnen. Dergelijke soorten zullen, indien zij aanwezig zijn in het plangebied, door de werkzaamheden het projectgebied verlaten. De kans dat ze gedood of verwond raken door de ontwikkeling is niet waarschijnlijk.

Kleinere soorten, zoals muizen, zijn bij het vergraven van het terrein kwetsbaarder. Daar waar bouw- en graafwerkzaamheden plaatsvinden, is het mogelijk dat deze soorten gewond raken of gedood worden. De gunstige staat van de aanwezige soorten is echter niet in het geding, het zijn soorten die wijdverspreid voorkomen in Nederland.

Beschermde vleermuizen (laatvlieger, gewone dwergvleermuis) maken mogelijk van de te slopen opstallen en gebouwen van Loerik VI gebruik als verblijfsplaats. Deze functie zal bij het slopen van de gebouwen komen te vervallen. Derhalve is inzicht noodzakelijk in de aanwezigheid en het gebruik van het plangebied door vleermuizen.

Reptielen

Negatieve effecten op reptielen zijn uitgesloten aangezien ze niet binnen de plangebieden voorkomen.

Amfibieën

Schade aan amfibieën is het grootst als de werkzaamheden in het voortplantingsseizoen plaatsvindt (half maart tot en met juni). In deze periode zijn voornamelijk de larven aanwezig in het water. De volwassen dieren (bruine kikker en gewone pad) trekken na de eiafzetting weer het land op, waar ze tot de overwinteringsperiode verblijven. De bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander overwinteren op het land in holletjes in de bodem, onder bladafval, takkenhopen of stenen.

Aangezien de strikt beschermde poelkikker in de nabijheid van Hofstad III/Loerik V is waargenomen, is niet uit te sluiten dat hij zich ook in de Kromme Sloot bevindt. Aangezien deze watergang in tact zal blijven in het bestemmingsplan zal er geen negatief effect op het voortbestaan van de soort optreden. Verder komen in de Kromme Sloot en op de landbiotopen van alle plangebieden mogelijk algemene soorten als de bruine kikker en gewone pad voor. Deze biotopen zullen grotendeels verdwijnen na

uitvoering van de plannen. Aangezien dit veelvoorkomende soorten zijn in Nederland zal de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komen door het uitvoeren van de plannen.

De gunstige staat van instandhouding van de in het onderzoeksgebied voorkomende amfibieën komt als gevolg van de voorgenomen plannen niet in gevaar.

Vissen

Negatieve effecten op vissen zijn uitgesloten aangezien ze niet binnen het plangebied voorkomen.

Vaatplanten en overige soortengroepen

Negatieve effecten op strikt beschermde flora en overige soortengroepen kunnen uitgesloten worden aangezien ze niet binnen het plangebied voorkomen.

3.3 Mitigerende maatregelen

Om tijdens de werkzaamheden, zoals graafwerkzaamheden, flora en fauna niet te verstoren zijn mitigerende maatregelen vereist. Deze maatregelen zijn voornamelijk gericht op de uitvoeringsperiode en werkwijze. Per soortgroep kan een advies met betrekking tot deze mitigerende maatregelen gegeven.

Vogels

Verstoring van broedende vogels leidt voor de meeste soorten tot negatieve effecten, zoals het in de steek laten van eieren of jongen. Vanuit de Flora- en faunawet is het daarom verboden om broedende vogels te verstoren. Hiervoor kan ook geen ontheffing worden verkregen. In de praktijk betekent dit dat werkzaamheden, zoals het verwijderen van begroeiing (bomen, struweel), niet tijdens het broedseizoen uitgevoerd mogen worden.

Om te voorkomen dat tijdens de lente broedvogels zich gaan vestigen op de te bebouwen delen, waardoor werkzaamheden moeten worden stilgelegd, is het aan te raden het verwijderen van begroeiing buiten het broedseizoen uit te voeren. Globaal loopt het broedseizoen van circa 15 maart t/m circa 15 juli. Wanneer in of nabij deze periode groen verwijderd moet worden is het aan te raden om alsnog een ecooloog het plangebied te laten controleren op broedende vogels, aangezien vele soorten al in februari op eieren kunnen zitten.

Zoogdieren

Om de negatieve effecten op kleine zoogdieren te verminderen wordt aanbevolen om de (graaf)werkzaamheden vanuit één richting te starten, zodat de aanwezige dieren kunnen vluchten.

Vissen

Aangezien er in de plangebieden geen vissen voorkomen zijn geen mitigerende maatregelen noodzakelijk voor deze soortgroep.

Amfibieën

Amfibieën zijn in het voorjaar aanwezig in (de oeverzone van) watergangen om zich voort te planten. In het water worden eitjes afgezet. Om negatieve effecten op deze soortgroep te minimaliseren dienen grootschalige graafwerkzaamheden aan de sloot en slootkant buiten deze periode plaats te vinden.

Flora

Aangezien er geen strikt beschermde soorten voorkomen (soorten van tabel 2 of 3) zijn geen mitigerende maatregelen noodzakelijk voor deze soortgroep.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusie

In voorgaande rapportage zijn een drietal plannen getoetst aan de Flora- en faunawet. Per locatie worden de bevindingen en conclusies weergegeven.

4.1.1 *Hofstad III/Loerik V*

In het projectgebied komen algemeen (tabel 1-soorten) beschermde flora en fauna voor. Het gebied is geschikt leefgebied voor algemeen beschermde zoogdieren en algemeen beschermde amfibieën, daarnaast is het leef- en broedgebied voor diverse soorten vogels. Het omvormen van het grasland tot een woonwijk heeft geen negatief effect op de gunstige staat van op het plangebied voorkomende soorten. Voor de effecten op de algemene voorkomende, maar beschermde soorten (uit Tabel 1 van de Flora- en faunawet) hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor negatieve effecten op de aanwezige algemene flora en faunasoorten geldt een algemene vrijstelling. Wel dient er rekening te worden gehouden met de zorgplicht, die ook voor deze soorten geldt.

4.1.2 *Loerik VI*

In het projectgebied komen beschermde flora en fauna voor. Het gebied is geschikt leefgebied voor algemeen maar mogelijk ook voor strikt beschermde zoogdieren. Het plangebied is het leef- en broedgebied voor diverse soorten vogels, waaronder mogelijk de huismus waarvan de nestlocatie jaarrond is beschermd. De te slopen gebouwen hebben mogelijk een functie als vaste- rust en verblijfplaats voor strikt beschermde vleermuizen. Het verstoren van de vaste- rust en verblijfplaatsen van vleermuizen is een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Nader onderzoek

Om de effecten op strikt beschermde soorten (huismus, gewone dwergvleermuis, laatvlieger) beter te kunnen bepalen is inzicht noodzakelijk in het voorkomen van deze strikt beschermde soorten. Het voorkomen van deze strikt beschermde soorten en de locatie dient nader onderzocht te worden. Het vleermuisonderzoek dient uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol 2012.

Indien strikt beschermde soorten aanwezig zijn en negatieve effecten optreden, is een ontheffing noodzakelijk. Dan dient te worden aangetoond dat er geen bevredigende alternatieven zijn om dezelfde doelen te behalen. Bovendien dient het groot openbaar belang van de ingreep te worden aangetoond en dat er 'geen afbreuk van de gunstige staat van instandhouding van de soort' optreedt. Bij de aanvraag van de ontheffing is een activiteitenplan nodig met een ecologisch werkprotocol waarin nauwkeurig is beschreven hoe de negatieve effecten worden gemitigeerd en geborgd.

4.1.3 *Beusichemseweg 34 b-c*

In het projectgebied komen maar in zeer beperkte mate beschermde waarden voor. De voormalige boomgaard is geschikt leefgebied voor algemeen beschermde zoogdieren en amfibieën, daarnaast is het leefgebied voor diverse soorten vogels. Aangezien er in dit gebied geen overig of strikt beschermde soorten (tabel 2 en 3) voorkomen is er voor het uitvoeren van de plannen geen ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

4.2 Zorgplicht

Tijdens het bouwrijp maken van de te bebouwen delen en de bouwfase zullen er negatieve effecten optreden op een beperkt aantal algemene beschermde soorten door een tijdelijke verstoring van een deel van het leefgebied.

Aangezien in Hofstad III en Loerik VI in het voorjaar broedende vogels zijn te verwachten, dient hiermee in de planning en uitvoering rekeningen gehouden te worden. Het vergraven van akkerranden, grasland, slootkanten en bermen dient bij voorkeur in de periode augustus - oktober plaats te vinden. Dit is de meest gunstige periode voor zowel de eventuele aanwezige overwinterende amfibieën als zoogdieren en vogels. Door een zorgvuldige werkwijze en het nemen van mitigerende maatregelen kan schade worden voorkómen en blijven negatieve effecten beperkt.

Voor de effecten op de algemene voorkomende, maar beschermde soorten (uit tabel 1 van de Flora- en faunawet) hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor negatieve effecten op de aanwezige algemene flora en faunasoorten geldt een algemene vrijstelling. Wel dient er rekening te worden gehouden met de zorgplicht, die ook voor deze soorten geldt.

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. In dit geval verdient het aanbeveling het plangebied voor de winter te maaien en het maaisel op te ruimen, zodat hierin geen soorten in winterslaap gaan.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet alle gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van eind augustus tot november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode gemaaid wordt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

4.3 Voorbehoud

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op beperkte inventarisatiegegevens van derden, een drietal veldbezoeken en een literatuuronderzoek. Deze gegevens geven geen garantie dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden geen (andere) beschermde soorten kunnen worden waargenomen. Natuur is vaak verrassend. Om de risico's zo veel mogelijk te verkleinen wordt aanbevolen om vlak voordat de werkzaamheden beginnen, het terrein te controleren op de aanwezigheid van (andere) beschermde soorten.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeek & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Cuijpers Advies/ Projectbureau Ruimtelijke Ontwikkeling b.v., 2012. Gemeente Houten, Cultuurhistorisch onderzoek en advies bestemmingsplan Hofstad III te Houten.
- Cuijpers Advies/ Projectbureau Ruimtelijke Ontwikkeling b.v., 2012. Gemeente Houten, Cultuurhistorisch onderzoek en advies bestemmingsplan Loerik VI/Albers Pistoriusweg te Houten.
- De Groene Ruimte, 2008. Quickscan planlocatie Beusichemseweg 34 b-c (Houten).
- Hustings, F. e.a., 2002 Atlas van de Nederlands broedvogels. KNNV Uitgeverij Utrecht.
- Lenders H.J.R., C.C.H. Marijnissen. Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld. RAVON, Nijmegen
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Oranjewoud, 2012, kenmerk 247421, Voorontwerp bestemmingsplan Loerik VI-Albers Pistoriusweg Houten

Internet

- www.Waarneming.nl
- maps.Google.nl
- www.RAVON.nl
- www.SOVON.nl
- www.Telmee.nl
- www.Vleermuis.net
- www.Zoogdiervereniging.nl